

Кам'янець - Подільський національний університет імені Івана Огієнка
педагогічний факультет
кафедра педагогіки та управління навчальним закладом
Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Керівник закладу освіти українська мова
Викладачі	Кучинська Ірина Олексіївна , доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та управління навчальним закладом
Про файл викладачів	http://pedahohika.kpnu.edu.ua/kuchynska/
E-mail:	kuchynska.iryana@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	
Консультації	Відповідно до графіку консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри педагогіки та управління навчальним закладом

2. Анотація курсу

Актуальність дисципліни «**Керівник закладу освіти**» визначається необхідністю докорінного реформування системи освіти, шляхи якого визначені у Стратегії розвитку освіти України, Законі про повну загальну середню освіту, Концепції розвитку Нової української школи, низці нормативних документів з управління школою . Відповідно до нових завдань, які стоять перед освітою, зростають вимоги до змісту і характеру управлінської діяльності керівників шкіл, якості та ефективності освітнього процесу. Сучасному керівникові-лідеру притаманна політична зрілість, державний підхід, діловитість, підприємливість, компетентність, етичні установки, особистісно вольова сфера, уміння керувати собою та організаційна культура менеджера освіти.

3. Мета та цілі курсу

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні освіченої та високопрофесійної особистості керівника закладу освіти, якому притаманне креативне мислення, високий рівень культури мовлення, організаційна культура управління закладом освіти, професійна компетентність, організаторські та комунікативні здібності, міжгалузеві знання, уміння та навички, які необхідні в управлінській діяльності; у розширенні та поглибленні знань магістрів з теорії управління закладами освіти в сучасних умовах реформування освіти, враховуючи специфіку закладу освіти та рівень компетентності керівників в управлінській діяльності. Мета навчального курсу передбачає моделювання особистості сучасного керівника закладу освіти з властивими йому особистісними та професійними якостями.

4. Основні цілі (завдання):

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми магістранти повинні:

знати:

- основні функції управління;
- науково-теоретичні основи процесу управління;
- форми та методи управління в освіті;
- суть системного, ситуаційного, атрибутивного, поведінкового підходу в управлінні закладами освіти різного типу;
- технології управління закладом з урахуванням особливостей його функціонування;

уміти:

- володіти понятійним апаратом щодо керівництва та управління закладом освіти;
- формувати мету і завдання управління;
- володіти методикою аналізу, синтезу, планування, контролю, розробки технології управлінської діяльності закладами освіти різного типу;
- формувати навички з прийняття управлінського рішення;
- аналізувати літературу з проблем управління та керівництва закладом освіти;
- формувати організаційну культуру керівника закладу освіти.

5. Формат курсу

Стандартний курс навчання (очний, заочний)

6. Результати навчання

На основі вивчення дисципліни студент має набути компетентностей:

а) інтегральних: керувати закладом освіти на відповідному рівні, спілкуватися з учасниками освітнього процесу, з експертами з інших галузей знань/видів управлінської діяльності. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології; мотивувати людей та прогнозувати спільну мету, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), генерувати нові ідеї (креативність), здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

б) загальних: встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани; здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя; до ефективного використання та розвитку ресурсів освітньої організації; створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

в) спеціальних (фахових і наукових): обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій з менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми; розробляти проекти, управляти ними, позиціонувати ініціативу та підприємливість; аналізувати й структурувати проблеми освітньої організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати; самостійно опановувати новими знаннями, використовувати сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері менеджменту; формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати математичні та комп'ютерні моделі, застосовувати статистичні методи і моделі для аналізу об'єктів і процесів у сфері управління закладами освіти.

7. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Освітня програма, спеціальність		
Рік навчання/ рік викладання	2021 – 2022н.р.	2021 – 2022н.р.
Семестр вивчення	другий	другий
нормативна/вибіркова	нормативна	нормативна
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	48 год.	16 год.
Лекційні заняття	18 год.	6 год.
Практичні заняття	30 год.	10 год.
Семінарські заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	72 год.	104 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

8. Перереквізити курсу

Для успішного опанування курсу студент повинен володіти фактичним матеріалом з предметів педагогічного циклу.

9. Організація навчання – перелік тем

Змістовий модуль 1. Організаційні засади роботи керівника закладу освіти та шляхи ефективного управління

Тема 1. Організаційні засади та принципи роботи керівника освітнього закладу

Тема 2. Побудова адміністративної служби освітнього закладу

Тема 3. Організаційні засади роботи керівника НЗ: трудовий розпорядок

Тема 4. Типи керівників

Тема 5. Управління освітнім закладом

Тема 6. Організаційна культура діяльності керівника освітнього закладу

Тема 7- 8 Професійний імідж керівника освітнього закладу

10. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм і операційних систем.

11. Політики курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Положенню про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі хвороби надати довідку;
- самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття;
- готуватися до занять і підтримувати зворотній зв'язок під час їх проведення;
- брати активну участь у навчальному процесі;

- своєчасно і акуратно виконувати завдання самостійної роботи;
- відключити мобільний телефон під час занять;
- участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи, підсумковий контроль);
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає притягнення винного до відповідальності, у порядку, визначеному чинним законодавством та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Результатом невиконання та / або недотримання правил може бути оцінка «незадовільно» за курс.

Відвідування занять і усунення пропущених занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив бали 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР), самостійної роботи менше, ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати.

Лекційні заняття. Структура кожного лекційного заняття поділяється на окремі питання, включає план та подальше його розкриття. Ефективність слухання курсу лекцій значною мірою залежить від активності та самостійності студента при підготовці до сприйняття лекційного матеріалу. Ця активність та самостійність повинні виявлятися не тільки у тому, щоб конспектувати зміст лекцій, а головне, у тому, щоб усвідомити необхідність вивчення сучасного педагогічного доробку, що складає умову правильного сприйняття та засвоєння знань на підставі самопідготовки до наступної лекції, семінарського заняття. Деякі питання, терміни, положення, які розглядаються на лекції і

семінарських заняттях, студент може недостатньо розуміти, що потребує додаткового ознайомлення з науковою літературою. Цей матеріал треба не тільки підібрати але і спеціально помітити, щоб запитати про нього у лектора або з'ясувати самому за допомогою підручника, словників та енциклопедій.

Практичні заняття. До практичних занять викладач повідомляє:

теми та □ запитання, які потребують вивчення;

список □ літератури та інтернет-адреси інформаційних ресурсів, де можна знайти необхідний матеріал для підготовки питань до практичних занять і самостійних робіт у повному обсязі;

завдання □ самостійної роботи. Цей вид підготовки передбачає виступи на практичних заняттях або ж індивідуальні звітування про виконання на консультаціях викладача.

Література. Робота із вивчення рекомендованої літератури є основним видом підготовки студентів до практичних занять та іспиту. Конспект курсу лекцій не може замінити підручник, оскільки в лекціях немає можливості викласти увесь курс у повному обсязі. Опрацьовуючи підручник та рекомендовану літературу, студенту важливо користуватися рекомендаціями викладача до вивчення цієї дисципліни. Це дає можливість чітко усвідомити обсяг знань за кожною темою та їх послідовність. Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

12. Система оцінювання та вимоги

Розподіл балів за змістовими модулями

Змістовий модуль № 1	Модульна контрольна робота	Самостійна робота	Сума
60 балів	максимальна кількість балів -30 балів;	10 балів	100 балів

	мінімальна кількість балів -18 балів		
--	--	--	--

Згідно із «Положенням про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100 - бальною шкалою. Із загальної кількості у 100 балів вагові (максимально можливі) бали оцінки досягнень студентів у визначених даною навчальною програмою видах навчальної діяльності при вивченні дисципліни «Керівник навчального закладу» розподіляються за такою схемою: змістовий модуль 1 (поточне оцінювання) – 60 балів. Модульна контрольна робота – 30 балів. Самостійна робота -10 балів

13. Перелік основної літератури

1. Андрущенко В. Освіта в діалозі цивілізацій: зростання комунікативної функції // Освіта і управління. 2005. Т.8. № 1. С. 18-19.
2. Бех І. Принципи інноваційної освіти // Освіта і управління. - 2005. - Т.8. - № 3-4. - С. 7-20.
3. Бондар В. Технологізація підготовки фахівців в умовах запровадження державних стандартів освіти // Освіта і управління. - 2005. - Т.8. - № 2. - С. 86-90.
4. Вазина К.Я., Петров Ю.Н., Белиловский В.Д. Педагогический менеджмент. - М.: Педагогика, 1991. - 268 с.
5. Генсон Марк Е. Керування освітою та організаційна поведінка, Л. Літопис, - 2002
6. Громовий В. Освітній менеджмент: професійно і «без фанатизму» // Директор школи. - 2006. - № 3, січень. - С. 7-8.
7. Даниленко Л.І. Підготовка керівника середнього закладу освіти: Науково-методичний посібник. - К., 2004.

8. Жебровський Б.М. Формування професійної готовності директора школи до управління якістю освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. - К., 2002. - 20 с.
9. Зайченко О.І., Островерхова Н.М., Даниленко Л.І. Теорія і практика управлінської діяльності районного відділу освіти: Моногр. - К.: ВПЦ «Техпринт», 2000. - 352 с.
10. Зязюн І.А. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. - К.: Ін-т пед. і психол. проф. освіти, 2004. - 503 с.
11. Лук'янова Л. , Андрощук І. , Баніт О. Теоретичні і практичні аспекти розвитку лідерських якостей у топ -менеджерів у вітчизняній науці й практиці / Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць / НАПН України ДЗВО «Ун -т менедж. освіти»; голов. ред. В. Олійник; редкол. : І. Андрощук [та ін.]. - Київ: Юстон, 2019. - Вип. 8 (37). С. 89 - 104. - (Серія «Педагогічні науки»).
12. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління // Б-ка журналу «Управління школою». 2005. № 11, с.76.
13. Олешко П. С. , Андрощук І. М. , Оксенюк І. Л. Використання електронного освітнього ресурсу для організації самостійної роботи слухачів у закладі післядипломної педагогічної освіти зі змішаною формою навчання / Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти : підручник / за заг. ред. В. В. Олійника, ред. кол. : С. П. Касьян, Л. Л. Ляхоцька, Л. В. Бондаренко, ДВНЗ «УМО». К., 2019. С. 132 - 145.
14. Освіта України за роки незалежності: стан, факти, події / За заг. ред. В.Г.Кременя. - К. Вища шк, 2001. - 159 с.
15. Павлютенков Є.М. Професійна компетентність директора школи // Управління школою. - 2003. - № 7 (19). - С. 2-4.
16. Семенюк Л. Менеджмент - елемент людської культури // Директор школи, ліцею, гімназії, № 3, 2006р. С. 21 -22.
17. Смолюк А.А. Педагогический менеджмент. Рига, 2001. 68 с.

18. Сорочан Т.В. Управління школою - діяльність професійна: Посібник для директорів середніх загальноосвітніх навчальних закладів. - Луганськ: Знання, 2003. - 48 с.
19. Сухомлинська О.В. Громадсько-державна система управління і Василь Сухомлинський // Директор школи, ліцею, гімназії. - 2003. - № 4. - С. 82-85.
20. Тимошко Г.М. Система підготовки резерву керівників загальноосвітніх навчальних закладів до управлінської діяльності. Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 - К., 2004-20 с.36.
21. Формування інформаційної культури керівника загальноосвітнього навчального закладу в умовах післядипломної 9 освіти / Андрощук І., Ворон О. // Нова педагогічна думка: наук. - метод. журн. - Рівне, 2016. - № 2 (86) - С.13 - 16.